

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
OLIMPIADA DE ISTORIE
ETAPA NAȚIONALĂ
Oradea, 2015
Clasa a VIII-a

- **Ambele subiecte sunt obligatorii.**
- **Subiectele se tratează pe foi separate.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru este de trei ore.**

Subiectul I (40 puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. ”Art. 1 – Principatele Moldovei și Valahiei, constituite de acum înainte sub denumirea de «Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei», rămân sub suzeranitatea M.S. Sultanul.

Principatele se vor administra liber și în afară de orice amestec al Sublimei Porți, în limitele stipulate prin acordul puterilor garante cu curtea suzerană. [...]

Art. 4 – Puterea executivă va fi exercitată de către hospodar.

Art. 5 – Puterea legislativă va fi exercitată în mod colectiv de către hospodar, adunare și comisia centrală.

Art. 7 – Puterea judecătorească, exercitată în numele hospodarului, va fi încredințată magistraților numiți de el, fără ca cineva să se poată sustrage judecătorilor săi naturali.

Art. 9 – În caz de încălcare a imunității principatelor, hospodarii vor adresa un recurs puterii suzerane; și dacă nu li se dă dreptate, reclamația va putea fi trimisă, prin agenții lor, reprezentanților puterilor garante la Constantinopol.”

(Convenția de la Paris, 7/19 august 1858)

B. “Convențiunea încheiată la Paris în 7/19 august 1858, între Curtea Suzerană și între Puterile garante autonomiei Principatelor-Unite este și rămâne legea fundamentală a României. Însă, îndoita alegere din 5 și 24 Ianuarie 1859, săvârșirea Unirii și desființarea Comisiunii Centrale, făcând neaplicabile mai multe articole esențiale din Convențiune, atât pentru îndeplinirea acestora, cât și pentru reșezarea echilibrului între puterile Statului, ca act adițional al Convențiunii, intră de astăzi în putere următorul Statut:

Art. 1 — Puterile publice sunt încredințate Domnului, unei Adunări Ponderatice și Adunării Elective.

Art. 2 — Puterea Legiuitoare se exercită colectiv de Domn, de Adunarea Ponderatică și de Adunarea Electivă.

Art. 3 — Domnul are singur inițiativa legilor; el le pregătește cu concursul Consiliului de Stat și le supune Adunării Elective și Corpului Ponderatoriu, spre votare.

Art. 4 — Deputații Adunării Elective se aleg conform așezământului electoral aci anexat. Președintele Adunării se numește în fiecare an de Domn din sânul ei; iar Vicepreședinții, Secretarii și Chestorii se alege de Adunare.

Art. 5 — Adunarea Electivă discută și votează proiectele de legi ce i se vor prezenta de Domn. Aceste proiecte se vor susține în Adunare de Miniștrii sau de membrii Consiliului de Stat, ce se vor delega de Domn spre acest sfârșit; ei vor fi ascultați oricând vor cere cuvântul.”

(Statutul Dezvoltător al Convenției de la Paris, 2/14 mai 1864)

C. ”Art. 1 – Principatele Unite Române constituie un singur stat indivizibil, sub denumirea de România.

Art. 2 – Teritoriul României este nealienabil.

Art. 31 – Toate puterile Statului emană de la națiune care nu le poate exercita decât numai prin delegațiune și după principiile și regulile așezate în Constituția de față.

Art. 32 – Puterea legislativă se exercită colectiv de către Domn și Reprezentațiunea Națională. Reprezentațiunea Națională se împarte în două adunări: Senatul și Adunarea Deputaților.

Art. 35 – Puterea executivă este încredințată Domnului care o exercită în mod regulat prin Constituție.

Art. 36 – Puterea judecătorească se exercită de Curți și tribunale. [...]”

(Constituția din 1 iulie 1866)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza surselor A și C, o asemănare referitoare la exercitarea puterii executive. **4 puncte**
2. Precizați, pe baza surselor A și C, o deosebire cu privire la titulatura statului român. **4 puncte**
3. Menționați, pe baza sursei A, două informații referitoare la “puterea suzerană”. **6 puncte**
4. Formulați, pe baza sursei B, o opinie referitoare la rolul și atribuțiile Domnului, așa cum sunt stabilite de Statutul Dezvoltător al Convenției de la Paris, și selectați două informații prin care să susțineți opinia formulată. **12 puncte**
5. Menționați, pe baza sursei C, două informații referitoare la sursa puterii în statul român. **4 puncte**
6. Prezentați două fapte istorice referitoare la politica externă a României în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. **10 puncte**

Subiectul al II-lea (50 puncte)

Citiți cu atenție sursa istorică de mai jos:

”Cu mijloacele diplomației și ale rezistenței armate, Țara Românească și Moldova reușesc să-și salveze existența statală și să asigure continuitatea unei vieți politice românești autonome. (...) În cadrul efortului antiotoman (...), un rol însemnat a revenit factorului militar românesc din Transilvania și Banat.”

(M.Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor, în *Istoria României*)

”Personalitatea lui Mihai Viteazul și opera lui vor sta sub semnul luptei Republicii Creștine, care, în amurgul cruciadei târzii, va evidenția, în planul Europei Centro-Orientale, evoluția spațiului românesc spre soluții politice ce izvorau din realități proprii”

(M.Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor, în *Istoria României*)

Pornind de la aceste surse rezolvați, în trei-patru pagini, următoarea situație-problemă: <<**prin diplomație și confruntare, Țările Române reușesc să-și salveze existența statală și să asigure continuitatea unei vieți politice românești autonome?**>>

În elaborarea răspunsului aveți în vedere:

- menționarea a două fapte istorice referitoare la voievodatul Transilvaniei;
- menționarea unei asemănări și a unei deosebiri în constituirea statelor medievale Țara Românească și Moldova și prezentarea unui fapt istoric referitor la constituirea Dobrogei;
- prezentarea a două fapte istorice referitoare la confruntările voievozilor români cu statele vecine în secolul al XV-lea;
- formularea unei opinii referitoare la afirmația ”personalitatea lui Mihai Viteazul și opera lui vor sta sub semnul luptei Republicii Creștine” și susținerea acesteia prin prezentarea a două fapte istorice.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat, structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, respectarea **succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** sintezei în limita de spațiu precizată.

Total test 90 de puncte.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Total 100 de puncte.

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
OLIMPIADA DE ISTORIE
ETAPA NAȚIONALĂ

Oradea, 2015

Clasa a VIII-a

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

NU SE ACORDĂ PUNCTAJ INTERMEDIAR!

SUBIECTUL I:

1. **4 puncte** pentru menționarea, pe baza surselor A și C, a oricărei asemănări referitoare la exercitarea puterii executive;
 2. **4 puncte** pentru precizarea, pe baza surselor A și C, a oricărei deosebiri cu privire la titulatura statului român;
 3. **Câte 3 puncte** pentru menționarea, pe baza sursei A, a oricăror două informații referitoare la “puterea suzerană”; (3px2=6p)
 4. **4 puncte** pentru formularea, pe baza sursei B, a unei opinii referitoare la rolul și atribuțiile Domnului, așa cum sunt stabilite de Statutul Dezvoltător al Convenției de la Paris;
Câte 4 puncte pentru selectarea, din sursa B, a oricăror două informații care să susțină opinia formulată; (4px2=8p)
 5. **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două informații referitoare la sursa puterii în statul român; (2px2=4p)
 6. **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două fapte istorice referitoare la politica externă a României în a doua jumătate a secolului al XIX-lea; (2px2=4p)
- Câte 3 puncte** pentru prezentarea faptelor istorice menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; (3px2=6p)
- Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptele istorice menționate;

Total 40 puncte

SUBIECTUL al II-lea

Informația istorică – 40 de puncte distribuite astfel:

- Câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două fapte istorice referitoare la voievodatul Transilvaniei; (3px2=6p)
- Câte 3 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări și a oricărei deosebiri în constituirea statelor medievale Țara Românească și Moldova (3px2=6p)
- 2 puncte** pentru menționarea oricărui fapt istoric referitor la constituirea Dobrogei;
- 3 puncte** pentru prezentarea faptului istoric menționat, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la deosebirea menționată;
- Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două fapte istorice referitoare la confruntările voievozilor români cu statele vecine în secolul al XV-lea; (2px2=4p)
- Câte 3 puncte** pentru prezentarea faptelor istorice menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; (3px2=6p)
- Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptele istorice menționate;
- 3 puncte** pentru formularea unei opinii referitoare la afirmația <<personalitatea lui Mihai Viteazul și opera lui vor sta sub semnul luptei Republicii Creștine>>;

Câte 2 puncte pentru menționarea oricăror două fapte istorice, care susțin opinia formulată;

(2px2=4p)

Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărui fapt istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;

(3px2=6p)

Câte 1 punct pentru utilizarea doar a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la fiecare fapt istoric menționat.

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 10 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru structurarea textului (introducere - cuprins - concluzii);
1 punct pentru introducere/cuprins; cuprins/concluzii;
0 puncte pentru text nestructurat;
- **3 puncte** pentru evidențierea relației cauză-efect, astfel încât compoziția să probeze înțelegerea procesului istoric;
1 punct pentru prezența parțială a relației cauză-efect;
0 puncte pentru lipsa relației cauză-efect;
- **2 puncte** pentru respectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
0 puncte pentru nerespectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
- **2 puncte** pentru utilizarea limbajului istoric;
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric;
0 puncte pentru lipsa limbajului istoric;
- **1 punct** pentru respectarea limitei de spațiu;
0 puncte pentru nerespectarea limitei de spațiu.

Total 50 puncte

Total test 90 de puncte.

Se acordă 10 puncte din oficiu

Total – 100 puncte